

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția. Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sfințirea bisericei din Brașov-Cetate.

Călduroasă întîmpinare, ce s'a făcut Inaltpreasfinției Sale pretutindenea, era un presemn că în Brașov se vor putea vedea lucruri surprîndătoare. Așa a și fost. Încă îndată după orele 12 lumea începu a se aduna în apropierea gării, unde la orele 2 și 9 minute avea să sosescă și să descălece alesul ôspe; iar înainte de sosire gara era tixită de mulțime, pe peronul ei era postat publicul român brașovean, o societate aleasă și distinsă de Români și Rămance, atât din cetate cât și din Scheiu, precum și un forte considerabil număr de preoți din jurul Brașovului. Între cei-ce așteptau sosirea trenului era și vice-comitele comit. Brașovului și mulți onorațori străini. Neastîmpărul așteptării creștea în măsura în care orologiul se apropia de timpul sosirii. Precis la terminul indicat trenul intră în stațiune, iar mulțimea observând pe înaltul prelat erumpe în puternice aclamări de „să trăiască”, cari au încetat numai după-ce veteranul protopop, octogenariul părinte Ioan Petric a început cuvîntul seu de bineventare. Sfinția Sa a agrăit pe archiereul seu cam cu aceste cuvinte:

Eminenția Voastră!

Inalt Prea Sfințite Domnule Archiepiscop și
Metropolit!

Clerul și poporul român gr.-or., cu înțelegința în frunte, din protopopiatul Brașovului și resp. din țara Bârsei, locul natal al Eminenției Voștre, unde V'ați petrecut tînețele în serviciul bisericei, al școlilor, al națiunii și scumpei noastre patrie, Vă aduce prin noi prinosul omagiilor lor de fii suflatesci, exprimându-Vă simțimentele de bucurie și mulțumire, căci V'ați îndurat prea grațios a asculta rugarea credincioșilor noștri din Brașov-Cetate, și a-ți venit să împliniți cel mai sublim act, sfințirea bisericei române din centrul Cetății Brașovului; iar între frați să sîmănăți ducul înțelepciunii, ducul înțelegerii, și ducul temerii de D-zeu, și în fine buna armonie și dragostea frățească, la carea se Vă ajute D-zeu.

Împorăm Cerul să Vă dea puterea trupescă și suflătescă necesară, pentru a realiza cugetele și intențiunile bune și nobile ce le nutriți pentru prosperarea poporului nostru românesc.

Vă urăm ani mulți și fericiti în demnitatea de Archiepiscop și Metropolit al nostru, spre a vă putea bucura de rîdele muncii neobosite, spre mărirea bisericei, înaintarea școlilor și spre propășirea și binele poporului român.

Să trăescă Eminenția Sa!

Eminenția Sa a răspuns, mulțumind pentru călduroasă primire și neașteptata manifestație de iubire din partea poporului credincios din acest colț al patriei, de care îl legă cele mai scumpe aduceri aminte, cari merg îndărăt până în timpul copilăriei sale, și dă expresiune bucuriei, că impregiurările i-au permis a cerceta aceste părți și în special acest oraș, spre care cu mîndrie primesce întregă metropolia noastră ortodoxă română, ca spre acel loc, în care au trăit în trecut bărbați de cea mai mare valoare pentru noi, în care și azi aflăm vrednici urmași ai glorioșilor înaintași, și în care biserica noastră posedă instituțiuni, cari trebuie să formeze obiectul celei mai mari

îngrijiri și atențiuni din partea tuturor.

După părintele Petric a binevențat pe I. P. Sa vice-comitele Brașovului Dr. Francisc Jekel, în limba maghiară, exprimând bucuria ce o simte întregul comitat din incidentul sosirii unui așa înalt ôspe, care în urma mănăseii sale activități pentru progresul comun todeauna s'a bucurat prin aceste părți de simpatia întregii populațiuni.

Eminenția Sa răspunde călduros, vorbind de asemenea în limba maghiară.

L'a mai salutat apoi primarul Fr. Hiemesch în numele cetățenilor din Brașov, fără deosebire de neam și confesiune. Ex. Sa a răspuns dorind prosperarea Brașovului și a locuitorilor lui.

Terminate aceste, aclamările reîncep, și apoi se urcă toți în trăsurile, cari erau postate înaintea stațiunii. Eminenția Sa a luat loc în trăsura valorosului și destinsului bărbat al bisericei noastre Ghiță B. Pop, care este totodată și președintele comitetului nostru parochial din Cetate. Trăsura era trasă de 4 cai frumoși, și întrégă, cu cai cu tot era împeată în flori și verdéță, încât apărea ca trăsurile ce iau parte la corso de flori, ce se arangéază în capitalele mari. În scurt timp s'a format fără nici un incident neplăcut, un cortegiu împosant ceea-ce servește spre deosebită onoare arangerilor principali, dlor Sterie Stinghe și G. Navrea din Scheiu, ajutați de poliția locală care era represintată în număr însemnat.

Numărul trăsurilor era peste 200; iar pe lângă aceste erau prezenți la 500 călăreți, mai ales din Scheiu și din comunele învecinate. Călăreții erau toți postati grupuri-grupuri — după comune — pe strada Hermanului, fiecare grup cu conducătorul seu și toți sub conducerea d-nilor V. Petri, G. Savu și G. Davidescu, încălecați pe cai aleși pe sprîncenă.

Aprupiindu-se cortegiul de drumul Hermanului, trăsurile s'au oprit, și călăreții timp de 1 pătrar de oră au defilat, între strigăte continue de „Să trăescă”, pe dinaintea capului bisericei noastre, care saluta pe toți cu afabilitate. Călăreții aveau un aspect împosant, prin numărul lor, variațiunea costumelor, sprintenia cailor etc. Mai ales călăreții din Scheiu se prezentau admirabil, purtând un costum elegant și împeșor; cu deosebire cămășile lor erau bogate în brodării frumoșe preserate cu fluturi lucitori iar pe cap purtau căciule cu pene de curcan. Defilând toți, se pornesc trăsurile după călăreți. Cortegiul prezenta următoarea ordine:

a) Conducătorii călăreților în fruntea banderului, și anume domni: V. Petri G. Savu și G. Davidescu, îmbrăcați în costum național.

b) Călăreții din Dêrste, Săcele, Herman, Sânpetru, Brașovul vechiu, Stupini, etc. sub conducerea șefilor lor.

c) Compania Junilor tineri din Scheiu, condusă de șeful ei.

d) Compania Curcanilor din Scheiu, condusă de șeful ei.

e) Compania Junilor albi, condusă de șeful ei.

f) Trăsura arangerilor Sterie Stinghe și G. Navrea.

g) Trăsura In. P. S. S. Metropolitului însoțit de protopopul I. Petric.

În jurul acestei trăsuri s'a postat o gardă de călăreți aleși în cele mai frumoșe costume și pe cai sprinteni.

h) Trăsura Vicarului Dr. I. Pușcariu cu domnul G. B. Popp.

i) Trăsura asesorului Z. Boiu cu Dr. G. Baiulescu.

j) Trăsura asesorului N. Cristea cu d-l G. Nica.

l) Trăsura Dr. R. Roșca cu d-l V. Popescu.

m) Trăsura secretariului Dr. Elie Cristea cu domnul Vasile Goldiș.

n) Trăsurile onorațiorilor.

o) Trăsurile membrilor familiei Meșianu.

p) Trăsurile Comitetului parochial din Brașov-Cetate și ale parochienilor.

r) Trăsurile Comitetului parochial dela Biserica Sf. Nicolae și ale parochienilor și profesorilor.

s) Trăsurile preoților din protopopiat.

t) Trăsurile tuturor celor-lalți din Tocile, Brașovul-vechiu, Săcele etc.

Intregul convoiu, lung-lung și împeșor, prezenta un aspect cu atât mai încântător, cu cât întrégă manifestațiunea era un semn de iubire a poporului nostru cătră capul bisericei sale strămoșesci. Autorii ideii și executatorii ei pot fi pe deplin mulțumiți cu succesul obținut.

În ordinea acésta au percurt prin Calea-gărei, șirul Rudolf, Strada Vămei spre piața mare până la casele parochiale din Cetate, între sunetele triumfale ale clopotelor dela toate bisericele române, precum și dela cele evanghelice din Cetate și Blumena, iar dela casa de tir resuna bubuitul treascurilor, cari toate vesteau sosirea alesului ôspe. Tote stradele indicate erau pline de privitori; iar ferestrele caselor erau țesite de public. Pe fețele publicului mai ales dela casele române se putea observa o bucurie vedită și damele pe lângă saluturi respectuoșe aruncau din belșug flori și buchete asupra trăsuri archiereului și asupra trăsurilor cu ceilalți ôspeți din suita sa.

Ajunghind călăreții în piață, s'au postat în doué șire drepte în tîrgul florilor cu frontul spre casa parochială și biserica, la portalul căreia parochul local Bartolomeu Baiulescu, însoțit de parochul Sfetea a de pe Tocile și Maximilian din Brașovul vechiu, în ornate bisericesci, au întîmpinat pe metropolitul, care dându-se jos din trăsura a sărutat sfînta evanghelie între aclamațiunile frenetice ale celor prezenți. Părintele Baiulescu a mai rostit apoi o alocuțiune, în care în numele comunității bisericesci din Cetate a dat expresiune mulțumitei sale, pentru acceptarea învîtării de-a îndeplini însuși actul sfințirii năuiei biserici ridicate de aceea parochie cu multe și grele jertfe. Eminenția Sa a răspuns, accentuând datorința sa de-a osteni în mijlocul fiilor sei credincioși, atât pentru a preda destinațiunii sale o biserică nouă, cât și de a mulțumi în persoană acelor fii bravi ai bisericei, cari ostensesc pentru întărirea instituțiunilor noastre culturale.

Intrînd printre șirele de fetețe în haine albe, cari au aruncat flori asupra lui, în casa parochială, Emin. Sa se sue la locuința sa, pusă la dispoziție de P. O. D. ppresbiter și paroch local B. Baiulescu și apărînd la ferăstră ține un discurs cătră popor, dându-i binecuvîntare. Poporul a răspuns aclamându-l puternic.

De notat este la locul acesta, că ținutul Brașovului suferea de o secetă forte simțită; dar pe la amézi, înainte de sosirea înaltului prelat, o ploie plină de dar și mult prețioasă s'a slobozit asupra Brașovului și jurului întreg. Acésta a ținut până după ora 1. Apoi a încetat, spre a începe din nou — precis după descălecare și aședarea Inalt P. Sfinției Sale în locuința parochială.

Acest dar ceresc acceptat de toți, îl consideră acum chiar și străinii de un dar adus de iubitul nostru archiereu pentru ținutul, în care a venit și care cu atîta dragoste l'a primit.

După o pauză ore-care au început recepțiunile, în decursul cărora s'au prezentat Eminenției Sale toate autoritățile clericale, civile și militare. Între deputațiunile, cari s'au prezentat erau multe și din jurul Brașovului, chiar și din depărtări mai mari. Sara la orele 8, avea să se ție conductul cu torțe și o serenadă în onorea Eminenției Sale dar fiind timpulde ploie, s'a amănat pentru altă zi.

Sara s'a dat în casa onorabilului protopop Baiulescu o cină comună în cerc mai retras, la care pe lângă Escel. Sa, familia sa și a par. Baiulescu, și suita Esc. Sale, au mai participat fruntașii parochiei din Cetate, între cari și onorabilul d-n Diamandi Manole, care în toate chestiunile noastre de interes comun, fie naționale, fie bisericesci, a fost totdeauna între fruntași. Era bolnav, dar momentele de bucurie, deșteptate din incidentul prezenței archiereului nostru, l'au recreat încât a putut lua parte la mai multe din convenirile aranjate.

La masă s'au servit cele mai alese bucate, cari fac cinste deosebită damelor din casă și s'a discutat asupra greutăților cu cari s'a zidit noua biserica și casele parochiale. În urma procesului cu grecii, parochia noastră din Cetate și-a cheltuit toate sumele disponibile și a rămas într'o situațiune penibilă; fără biserică, fără bani. Greutatea situațiunii înse n'a descurajat pe parochieni, ci, deși numai o mână de ômeni, i-a îndemnat a face toți pași pentru a dovedi tuturor, că o voință firmă și un propus hotărît, învinge și cele mai mari greutăți. Astfel în timp relativ scurt, s'a ridicat un edificiu frumos, care cu toate apartinențele sale, se urcă la considerabila sumă de 121.000 fl.

Biserica este după trebuințele parochiei ceva mai mărișoră, ca biserica parochială din Sibiu-cetate, dar cu turn, clopote, ce compun o armonie artistică, și cupolă. Interiorul are hore, și după usul stilului oriental, este pictat întreg. Interiorul: fruntariu, amvon, cupolă, strane, etc. cuprinse ca întreg, forméază un tablou frumos, aprópe fericit încât nu cunosc în metropolie biserică, care se se prezenteze mai bine, mai ales că acum era admirabil decorată cu flori, și ghirlande de verdéță. E-

fectul impresiunii ca întreg, este neescepționabil. Concentrându-se în atențiunea asupra unor părți mai mici, icône, etc., un ochiu priceput și critic ușor află și momente excepționale; așa mai ales la icône. La multe lipsește arta. Stul Ioan Botezătorul — deși stilul oriental prezintă pe Sfinți uscățivi, asceți, trăiți cu post — este totuși prea slab, încât deșteptă sentimente de milă, iar nu de evlavie. Băiatul Christos din brațele preacuratei feciore, nu are proporția cuvenită; espresiunea lui este de copilă, iar nu de băiat. Dreptul Simeon din „întîmpinarea D-lui” precum și 3 fețe din icôna Adormirii, sunt întocmai ca arhieriei de ași, deși evenimentele s’au petrecut înainte de veacul al IV și al V-lea, etc., când ritul nostru a primit dezvoltarea de ași. Au chiar și mitră arhierescă în cap. Icôna stului George asemenea nu este întru toate corectă, etc. Aceste defecte înse lovesc numai ochiul criticului priceput, iar mulțimea mare primește o impresiune generală. Ele sunt defecte pe care le regăsești în toate bisericile noastre nou zidite și provin din împrejurarea, că ași nime nu se ocupă la noi serios cu chestiunea atât de importantă și odată atât de înfloritoare a picturii orientale. Acesta de altcund este și o chstiuie grea, căci voind a fi scrupulos și a cere ca o icônă să întru toate condițiunile, atât rituale cât și de artă, trebuie poți numai pentru un fruntariu atâte parale, câte costă biserica întrăgă. A aplica la pictura bisericăscă toate condițiunile abstrase din pictura celui mai renumit pictor bizantin, *Panselinos*, din veac. XI, este un lucru artistic, dar foarte costisitor.

Biserica este situată în curtea caselor parohiale. Mulți, între cari chiar și Veneratul Consistoriu au excepționat, la timpul seu, ridicarea unei biserici nouă, închisă într-o curte acum în timpul libertăților religioase. Adevărat că din acest punct de vedere mai înalt judecându-se, pare justificată această judecată, dar apoi parochienii din Cetate, în mare parte neguțatori esperți, au ținut să împreune mai multe momente: necesitatea, frumosul și folosul. Considerând puținătatea mijloacelor, au ținut să facă în jurul bisericii case parohiale, cari pe viitor să asigure existența și venitele trebuincioase pentru susținerea bisericii. Astfel au ridicat în front case cu 2 etaje, cari sunt cele mai frumoase din întrăgă piața Brașovului. Din mijlocul lor se ridică și la case un turn frumos, care indică că aici se află unica biserică ortodocă română din Ardeal situată în fruntea pieței principale, ceea-ce încă e un moment îmbucurător și de progres.

Sâmbătă sara s’a oficiat din partea părintelui Băulescu *Vecernia* și *Privigherea* prescrise, în biserica veche din Groveri, la care a asistat și In. P. S. Sa, ocupând loc în scaunul arhieresc. După terminare s’au adus în biserica cea nouă obiectele sfințite. Sfințele môte s’au aședat pe prestol între candelă și lumini, cari au ars totă nôtepa.

Duminecă dimineța, în ziua de Rosalii, mulțime de public s’a întrunit în piața mare înaintea caselor bisericesci. Cei-ce aveau bilete de intrare au intrat de timpuriu asteptând începerea serviciului divin fixat pe orele 9.

Au asistat la ceremonia sfințirii bisericii și reprezentanții armatei, ai autorităților politice și comunale, apoi reprezentanții confesiunilor streine și diferitele corporațiuni bisericesci române. Printre asistenți am zărit și câțiva oșpeți din România.

Puțin înainte de orele nouă preoții oficianți erau îmbrăcați în toate ornatele bisericesci. Au oficiat: P. C. S. archimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, asesorii consistoriali Zah. Boiu, Nicolae Cristea, Dr. Remus Roșca, protopopii Ioan Petric, Bartolomeiu Băulescu, Dem. Coltofean, și ca diacon Ioan

Friscu, eșcelentul diacon dela biserica Sf. Iulii Nicolae din Scheiu. Ipodiaco-nul Mihail Todea și clericul Iosif Comanescu făceau serviciul de ajutători și purtători de cîrjă și alte obiecte sfințite.

Acestia au condus din casele parohiale pe Inalt P. S. Sa, la biserica nouă, unde s’a început cremonialul pentru sfințire, în decursul căruia s’a făcut pregătirea prestolului, conform prescripțiilor rituale. S’au aședat môtele în o cutie de argint, s’au uns cu mir și sa’u îngropat în locul anume pregătit din mijlocul prestolului; s’au acoperit cu cêră topită și amestecată cu felurite specii aromatice. Golul ramas al acestei gropițe s’a astupat cu *cement* și apoi întreg prestolul de pêtră s’a acoperit cu un *capac de stegar*. Continuându-se pregătirea prestolului, s’a spălat mai întâiu cu *apă caldă*, s’a umezit cu *bureți*, s’a sters apoi cu *stergare*; s’a stropit cu *apă de trandafir*; s’a uns în chipul crucii cu *mir* amestecat cu *unt de lemn*; s’a acoperit apoi cu un *vestment alb de in* și cu celelalte acopereminte colorate, pe cari s’au aședat toate cele necesare.

După terminarea cremonialului de sfințire cu stropirea cu apă sfințită și facerea de cruci cu mir și unt de lemn, etc., s’a început liturgia împreună cu vecernia prescrisă în ziua de Rosalii.

În decursul liturgiei ipodiaco-nul Mihail Todea, ales paroch în *Idicel*, tractul Reginului, a fost chirotonit întru diacon. Cântările au fost reproduse la liturgie din partea corului mixt, format din nou sub conducerea profesorului de musică dela școlele noastre *Timoteiu Popovici*.

Acustica bisericii este admirabilă.

Cântările au reușit peste așteptare, mai ales că corul era nou, înființat nu mult înainte de sfințire. Toți au exprimat deplina lor mulțumire. Pe mine m’a înșuflețit mai mult admirabilul irmos predat cu precizie și sentiment. Compozițiunile erau parte de Musicescu, parte de Dima, parte rusesci.

Recitativale rusești dela finea liturgiei au fost succese. Preste tot prezentarea corului a făcut multă onoare atât singuraticilor coriști și coriste, cât și în special zelosului lor conducător, cu prestațiunile căruia noi am rămas mulțumiți. Corul a contribuit foarte mult la înălțarea splendorei serviciului divin oficiat de I. P. Sa cu totă pompă și evlavie.

O armonie completă esista în totă biserica, între decorațiuni, publicul ales și sêrbătorește îmbrăcat.

Tabloul era înălțat în frumșeta sa prin șirul preoților oficianți îmbrăcați în ornate bogate și strălucitoare, din mijlocul cărora se ridica simpatica figură a arhierului, ce — de câte ori rațele sôrelui, ce străbăteau prin ferestre, îi atingeau pletele albe, — părea înconjurat de o aureolă sfântă. Mulți nu s’au putut reține, a constata, că rar au ocaziune să vadă o figură atât de prezentabilă și simpatică de arhieru ortodox.

După serviciul divin Eminentia Sa a rostit o frumoasă cuvântare către cei prezenți, care de toți a fost ascultată cu încordată atențiune, pe care vom avea ocaziune a o publica mai pe larg.

După oficiarea serviciului divin Inaltpreasfinția Sa a făcut visite bărbatilor fruntași invitați la banchet. Metropolitul era însoțit de Preacuvioșia Sa vicariul Dr. Pușcariu și de fiul seu avocatul Dr. Eugeniu Mețianu.

La orele 2 după amêdi s’a început banchetul, dat în onorea metropolitului din partea comitetului parochial din cetate. Au fost prezenți și căpeteniile bisericii evanghelice și calvine, precum și autoritățile politice în frunte cu comitele Maurer, vice-comitele Jekel, primarul Hiemech etc. Banchetul

s’a ținut în sala de concert, la redoută. Au participat la 150 persoane atât din Brașov, cât și din jur. La champagne s’a început seria toastelor. Primul toast l’a ținut Eminentia Sa metropolitul pentru Maiestatea Sa Monarchul. „În număr frumos suntem întruniți la această festivă masă, — dice I. P. S. Sa — și reprezentanți ai diferitelor confesiuni și naționalități din țară. Ori-cât am fi însă de deshiliniți unii de alții prin origine și religie, totuși suntem cu toții fiii aceleiași mame comune, care ne indică, că avem să întrunim firele activității noastre în aceiași mănunchiu și să continuăm împreună activitatea noastră pentru aceeași patrie. Acestă patrie are și un părinte, care cu aceeași dragoste și îngrijire pörtă la inima sa sôrtea tuturor popórelor. Sunt deci convinși, că inima tuturor palpită pentru fericirea și binele acestui bun părinte și monarchul nostru”. Ridică deci paharul pentru Impêratul și Regele Francisc Iosif I. Cuvintele I. P. S. Sale au fost ascultate de toți în picior, iar escelenta musică orășenescă a înțonat imnul casei domnitore, iar după aceea a veselit publicul present cu frumoase melodii mai ales românesce predate cu o acuratețe și pricepere artistică. Capela orășenescă din Brașov este cea mai bună din Ardeal și numai în capitala țerei sunt capele private, cari o întrec.

S’a ridicat apoi dl profesor dela comerciale I. Socaciu și a ținut următoarele:

Eminentia Ta!
Prea Stimatilor Domni!

Între formațiunile evoluțiunei sociale cea mai grandioasă și mai însemnată pentru progresul omenesc este organizația modernă de stat, care pe lângă susținerea unui sistem de ordine în launtrul țerii și pe lângă apărarea acesteia față cu atacurile streine, mai are încă și înalta chemare de a da cetățenilor sei posibilitatea și sprijinul necesar spre a ajunge la o perfecțiune tot mai înaltă și la o viață din ce în ce mai corespunzătoare cu firea culturală omenescă.

În această organizație minunată, în această formațiune politică culturală, rolul de căpetenie, un rol foarte greu și împreunat cu mare responsabilitate, îl are, fără îndoială, înaltul regim al țerii și în această ministerial responsabil, care cu activitatea sa nemijlocită și mijlocită, cu organele sale de diverse coteșii, se estinde pe toate terenurile și în toate direcțiunile până în cele mai depărtate și mai înguste sfere ale vieții publice.

De capacitatea acestui factor, de forțele lui etice, de vederile lui largi și corecte, precum și de activitatea lui peste tot, depinde în mod hotărîtor, ca problemele mari pe cari și-le-a luat asupra-și statul modern, să pötă fi realizate pe toate terenurile spre fericirea țerii și în folosul tuturor.

Pentru acest factor care în ordinea socială stă la o poziție atât de înaltă și însemnată, ridic paharul meu și dic: Sê trăiască Inaltul minister dimpreună cu reprezentantul seu în acest comitat, cu dl Comite suprem!

Al treilea toast a fost al comite lui Maurer. Ilustritatea Sa a vorbit unguresce, accentuând, că toți cetățenii comitatului făcăr deosebire de neam și confesiune bineventeză venirea Eminentiei Sale pe teritoriul comitatului, unde de sigur se va convinge, că toate confesiunile trăiesc în cea mai bună armonie și bună înțelegere. Venirea metropolitului va cimenta de sigur și mai mult această armonie. În fine dă espresiune convingerii, că metropolitul va lucra, ca acest exemplu imitat să fie în totă țara și prin această va servi mult la promovarea intereselor patriei. Golește paharul pentru sănătatea metropolitului Românilor ortodoxi din patrie, „bărbatul bogat în merite.”

Aplause frenetice umplu sala la adresa P. Sfințitului. Părintele protopop Ioan Petric se scôlă apoi și rostesc cam următorul toast.

Inalt Prea Sfințite Domnule Archiepiscop și Metropolit.

Credința drept măritore și jertfele evlavioase ale iubitorilor nostri crestini din parochia Brașov-Cetate, au înălțat un nou lăcaș sfânt care astăzi prin actul sfințirii, sêvșit de I. P. S. Ta, s’a deschis credincioșilor, spre lauda lui D-șeu și ertarea păcatelor.

Mulțumind a tot bunului D-șeu pentru harul seu ceresc, că ne a ajutat să vedem

împlinită această dorință ferbinte a fiilor sfinței noastre maice biserici, — ne împlinim o datorință scumpă când aducem un vot de fiescă iubire și recunoștință Arhierului care investit cu darul lui D-șeu a sêvșit sfântul act al sfințirii bisericii din Brașov-Cetate, cu hramul Sfinței Adormiri.

Fericirea de a vedea acest act, și bucuria noastră sinceră crește prin împrejurarea de bun augur în această sfințire de biserică și constituie una din primele fapte arhieresci ale Inalt Prea Sfinției Tale în Archidieceasa noastră, în al cărei frunte a’ți fost de curend chiebat din inspirația Duhului sfânt, și voința constituțională a Măritului Congres național bisericesc al întregii obște drept credincioase românesce din Transilvania, Ungaria și Bănat.

Implor grația a tot puternicului D-șeu ca stul act sêvșit astăzi, să fie în nesfârșita catenă de fapte mari ale noului nostru Archipăstor, o verigă de bun început întru mărirea lui D-șeu și fericirea poporului, pe care chiebat ești de a-l păstori.

Me consider de interpretele fidel al acestei mese festive când ridic paharul meu cu întreita esclamar:

Inalt Prea S. Sa dl Archiepiscop și Metropolit I. Mețianu:

Trăiescă! Trăiescă! Trăiescă!

După el a vorbit vice-comitele Dr. Jekel. D-nia Sa a început unguresce, apoi a continuat nemșesce, indicând, că fără religie nu pôte exista nici un stat. Stul Stefan a introdus religiunea creștină și prin această a terminat punerea temelilor patriei noastre. Arată, că cultura comitatului Brașov se bazează pe instituțiunile bisericești creștine, deci datore este autoritatea comitatensă a saluta pe cei ce stau în fruntea acestor instituțiuni și mai ales pe Eminentia Sa, care aici și-a început și dezvoltat mănôsa sa activitate publică, care l’a ridicat în culmea bisericești sale. Venirea Eminentiei Sale la Brașov este împreunată cu o misiune culturală. Deci îl salută cordial, ca pe unul care a fost și este apostolul frățietății, al armoniei și toleranței. Se alătură la fericirile comitelui suprem, dorind, ca prevedința să ție pe Eminentia Sa mulți ani spre binele progresului general. Aplause.

A vorbit apoi dirigintele filialei „Albina”, onorabilul domn Petra Petrescu rostind cam aceste cuvinte cu predare avântată:

Mișcați de sentimentul de pietate, ce a produs-o în noi festivitatea religioasă de astăzi, și plăcut impresionată de dispoziția avântată și veselă, ce domnesce la această strălucită masă festivă; ne simțim cu deosebire onorați, prin prezența și participarea distinșilor reprezentanți ai vitezei noastre armate.

Virtutea de a persevera în serviciul patriei, monarchiei și prea înaltului tron — cu credință și deplină conștiință a datoriei sale, în pace și resboiu, nu este una din virtuțile cele din urmă, pe cari poporul nostru, mult încercat prin loviturile sorții, le pôte reclama între bunele sale însușiri. Dovadă a devotamentului seu este acea medalie de aur „für standhaftes Ausharren in der beschwerenen Treue”, care numai în felul ei strălucesc pe steagul Regimentului din garnisona noastră.

Conduși de sentimentul înaltei stime și alipiri, cu care noi românii totdeauna și neclătinați am stat pe partea bravei și glorioșei noastre armate, în bine ca și-n rău, și având înaintea ochilor marea problemă ce o are această armată ca păzitor fidel și scut tare al păcii și bunăstării tuturor popórelor din acest imperiu, ca apărător tare și neșovăitor al patriei și al tronului, în ora de pericol: ridic paharul pentru bunăstarea și prosperarea întregii noastre armate, — în sănătatea prea demnilor comandanți și reprezentanți ai ei, din toate armele, pe cari avem plăcerea a-i saluta astăzi în mijlocul nostru.

Sê trăiască!

Directorul gimnasial, dl Virgil Oniț vorbesce pentru consistoriul archidiececan, acel factor al intereselor noastre culturale și aperator al unității năsuințelor spre progres în toate.

D-lui Petrescu îi răspunde în cuvinte pline de însuflețire colonelul regimentului 50, dl Emil de Neuhold, comandant de brigadă. Accentuază, că e de scurt timp în Brașov, abia de câteva zile, și așa nu pôte intra în apreciere relațiilor locale, dară asigura pe toți, că cea mai ferbinte a sa dorință este concordia între cetățeni și armată. Se va sili ca această armonie să se cultive și să se desvôlce și în fine rostesc în limba română sfêșitul dîcînd: „Buna înțelegere să trăiască!”

Părintele ppresb. *Baiulescu* vorbesce pentru reprezentanții confesiunilor prezente la această masă, indicând că în ținutul acesta pacea între confesiuni a fost pururea păzită de toți. Golește paharul în special pentru valorosul bărbat al bisericii luterane, pentru dehanțul *Herfurth*, paroch în Cristian.

Părintele *Herfurth* este o figură frumoasă, și cu viitor deschis în biserică sa. D-nia Sa sculându-se, reamintesc momentul, care a întrunit pe atâtea oșpeți aleși la Brașov. Parochia ortodocșă din Cetate a ridicat o biserică și așă a sfințit-o capul ei, iar parochienii au pofit la acest banchet și oșpeți străini, ca să asiste la bucuria lor. Străinii au venit bucuroși, ca precum prin sunetul clopotelor am salutat pe confrății ortodocși și pe arhierul lor în mijlocul nostru, așa și cu graiul se repetăm aici aceste salutări în numele celorlalte confesiuni. — La această masă ni s'au servit alese mâncări, dar nu pentru asta am venit. Buchetele de flori ne simbolizează, că alte bunătăți avem se ducem cu noi dela această masă comună, și aceste sunt: *iubirea reciprocă și toleranța*, și este frumos să fie frații împreună. În 40 ani biserica noastră n'a avut neplăceri cu biserica ortodocșă, și așa și este bine, căci și unii și alții mergem sub conducerea acelui Mântuitor. Ridică paharul pentru biserica ortodocșă din Brașov-Cetate.

După dl. *Herfurth* vorbesce predicatorul luteran din Brașov dl. *Nussbächer*. Indecă că a venit la banchet ca reprezentant al parochului local, a distinsului Dr. *Franz Obert*, care deși de prezent bolnav a ținut să se audă și cuvântul său la această întrunire festivă. Dă cetire următoarei adrese a dlui *Obert*:

„Avem intențiunea a saluta pe Excelenția Văstră în vechea patrie în limba germană în convingerea, că va face bucurie Excelenției Văstre, vedând, că în acest ținut, unde V'ăți născut, trăiește încă limba în care au vorbit Schiller, Goethe, Alexandru de Humboldt, Ranke și Bismarck, și vedând cum această limbă se împacă (sich verträgt) cu limba maternă a poporului român, astăzi ca odinioară, atât de cordial și frătesce, încât comori dintr'una se traduc în cealaltă spre bucuria mamei noastre comune, a iubitei patrie, ceea-ce aprăbă și bărbații de sciință dincolo de Carpați, în imperiul german. De exemplu — cum a făcut Wilhelm Grimm în Academia de sciință din Berlin în disertațiunea sa asupra legendei Polifem, în care disertațiune vorbește despre fragmentele acelei legende publicate de mine din românește cu totul în spiritul idealismului creștin care întrunește popórele pământului în limbele lor diferite la altarele culturai și ale civilizațiunei.

O dorință voiam să-mi mai permit-o a exprima, dorința ca Escelenței Sale Dlu Metropolit Ioan Meșianu, în înalta poziție în care a fost chemat prin încrederea bisericii sale, să fie dată o activitate cât mai îndelungată, în spiritul lui Șaguna, a bărbatului, căruia biserica gr. or. are să-i mulțumescă lucruri așa de mari, a căruia activitate și eu o venerez, a căreia persoană mi-a rămas neuitată de când după o discuțiune aspră, în care ne ciocnirăm, mi-a dat sărutarea de pace.

Dumneșeu să scutescă și să binecuvinteze pe Escelenția Văstră!

A mai vorbit protopopul calvin *I. Moor* în limba maghiară, răspundând părintelui *Baiulescu* și arătând, că biserica reformată maghiară nu vrea să rămăne dela această ocaziune fără a felicita și ea pe înaltul prelat al bisericii ortodoxe. Arată convingerea Sa, că Preasfințitul nostru este *alesul lui Dumnezeu*, de aceea toți ne bucurăm de el, Români, Unguri și Sași, toți îl felicităm, ca pe al nostru,

dela care putem învăța și noi exemple de păstorie. Să-l urmăim cu toți ca pe un apostol al bisericii creștine. În această speranță golesce paharul.

Dl. advocat *Iosif Pușcariu* vorbesce pentru primar și pentru magistratul Brașovului. Lui îi răspunde primarul *Hiemesch* nemțește. Acesta mai întâiu mulțumesc pentru atențiunea dată primăriei; apoi salută în numele cetățenilor Brașovului pe apostolul păcii și armoniei. Tóte autoritățile publice au datorința a cultiva iubirea deapropelui, care se manifestă în toleranță și armonie. În Eminenția Sa găsim pe apostolul acestor virtuți. Golește paharul pentru armonia între cetățenii Brașovului.

Preacuvioșia Sa archimandritul Dr. *Ilarion Pușcariu* sculându-se, accentuează, că fapta parochiei din Brașov-Cetate, care ne-a întrunit în număr așa frumos în Brașov, este o grăitoare dovadă despre ce póte produce entusiasmul și însuflețirea religioasă. Mijlocele modeste, de care dispunea parochia, s'au înmulțit prin voința de fer și zelul laudabil al conducătorilor, și după-ce au rămas așașicând fără adăpost, fără biserică, în entusiasmul lor vrednic de imitat, iată astăzi au lăcaș propriu, au o biserică care întrunește complacerea tuturor.

Ostenele lor sunt acoperite cu succes, și autoritatea bisericească vedând zelul fiilor săi n'a pregetat pe lângă tot noianul ocupațiilor, câte s'au descărcat pe capul ei mai ales în anul acesta, a veni în persoană la actul sfințirii, și să arete, că apretează zelul creștinesc al credincioșilor săi, în fruntea căroră stau distinși și valoroși bărbați, dnii *Baiulescu*, *Diamandi Manole*, *Ghiță B. Popp* etc. Pentru acesti vrednici ortodocși închină pabarul. Aplause frenetice.

Dl profesor *V. Goldiș* dă la fine cetire la mai multe telegrame sosite din mai multe centre ale metropoliei noastre, indicând că la bucuria parochiei din Brașov Cetate participă totă metropolia noastră. Banchetul s'a terminat după 5.

(Va urma.)

Dela Sinod.

3. Raportul senatului epitropesc.

(Încheiere.)

II.

1. Referitor la administrarea și manipulara averilor din comunele noastre bisericesci, consistoriul a continuat a lua cele mai energice măsuri, ca averile bisericilor să se chivernisească în mod cinstit, și organele încredințate cu administrarea să-și dea sémă de banii bisericilor.

2. Irregularități mai însemnate s'au descoperit în decursul anului în comunele bisericesci: *Albac*, *Șinca nouă*, *Mercurea*, *Lissa*, *Teu*, *Vărmaga*, *Vima-mică*, iar cele arătate în raportul nostru din 1898, parte s'au finalizat total, parte sunt în pertractare la forul apelativ și la consistorul archidieceșan.

3. Față cu binefăcătorii bisericilor s'a eșecutat conculsul sinodului archidieceșan Nr. 65 adus în ședința dela 16/28 Aprilie, exprimându-se mulțumită prin circulariul de suc (G) tuturor donatorilor.

4. Despre cumpărările și vinderile făcute cu aprobarea superiorității bisericesci, alăturăm sub H) conspectele prescise.

5. Cu privire la afacerile esactorali avem onóre a prezenta sub I) conspectul despre numărul rațiociniilor din 1888—1898 încheiat cu ziua de 3/15 Aprilie 1899, din care se vede câte rațiocinii sunt cu absolutorii, câte în stadiul de revisiune și cari sunt în restanță, iar sub L) conspectul referitor la rațiociniile protopresbiterale și la fondurile și fundațiunile administrate de episcopii protopresbiterali.

Numărul total al rațiociniilor întrate până la 3/15 Aprilie 1899 este de 7858, față cu anul trecut mai multe cu 1241. Din 7858 rațiocinii 5941 sunt cu absolutorii, iar 1917 în stadiul de revisiune la consistoriu.

Rațiocinii restante mai sunt 2460, deci cu 803 mai puține ca anul trecut. Cu privire la Rațiociniile protopresbiterale și ale fondurilor și fundațiilor adm., de Episcopii protopresbiterale și alte corporațiuni, observăm, că numărul total al rațiociniilor întrate până la termenul de sus este de 454, deci mai mult cu 57 ca anul trecut. Din 454 rațiocinii 381 sunt cu absolutorii, iar 73 în stadiul de revisiune.

Rațiocinii restante mai sunt 127; mai puține cu 7 ca anul trecut.

Resultat mulțumitor se arată la: *Cetatea de pėtră* 2%, *Sibiu* 5%, *Solnoc* 6%, *Bran* 7%, *Câmpeni* 8%, *Cohalm* 9%, *Seliște* 9%, *Sebeș* 10%, *Unguraș* 10%, *Brașov* 11%, *Zărând* 11%, *Lupșa* 12%.

Resultat mai slab: *Geógiu II* 85%, *Turda* 53%, *Deva* 49%, *Făgăraș* 45%, *Tėrnava superiőră* 44%, *Medias* 42%, *Geógiu I* 38%, *Treiscaune* 38%, *Ilia* 34%, *Cluș* 31%.

Regres față cu anul trecut: *Bistrița* dela 16% la 20%, *Bran* dela 5% la 7%, *Cohalm* dela 8% la 9%, *Dobra* dela 13% la 17%, *Lupșa* dela 11% la 12%, *M-Oșorheiu* dela 19% la 21%, *Orăștie* dela 12% la 13%, *Seliște* dela 7% la 9%, *Unguraș* dela 7% la 10%.

Nu a intrat nici un rațiociniu al protopresbiteralelor: *Avrig*, *Făgăraș*, *Geógiu II*, *Medias*, *Tėrnava Superiőră*, *Turda* (1888—1898) și al *Treiscaunelor* din 1891 încóce.

Ne rugăm ca acest raport să se ia cu aprobare la cunoscință.

Sibiu, din ședința senatului epitropesc, ținută la 10 Aprilie 1899.

Consistoriul archidieceșan,

Dr. *Il. Pușcariu* m. p.,
archim., vicariu arhierescopesc.

Dr. *Elie Cristea*, m. p.
secretariu consistorial.

Nr. 3418. Scol.

Notificare oficială.

Inspectorul regesc de școle al comitatului Alba-de-jos, domnul Dr. *Mihail Szabó* a publicat în edițiunea a II-a opul „A tanítók jogai és kötelességei”, care l'a îmbogățit încă cu ordinațiunile mai nóue referitoare la afacerile școlare.

Deóre-ce opul acesta are menițiunea de a înlesni ómenilor de școlă aflarea vastului material în ori-ce afacere școlară, se recomandă învățătorilor spre procurare.

Opul se póte procura dela autor, în Aiud.

Aceste se aduc pe calea această la cunoscința publică.

Sibiu, din ședința sen. școlar, ținută la 28 Maiu 1899.

Consistorul archidieceșan.

NOUTĂȚI

Concert. „Reuniunea română de musică din Sibiu” va da Marți, în 27 Iunie a. c. n. un Concert în sala dela „Gesellschaftsthaus”, cu concursul capelei militare a regimentului de infanterie Nr. 31, pe lângă următorul program:

1. Suita, op. 46. I (Peer-Gyut) pentru orchestră de E. d. Grieg.

2. Missa C-dur, op. 86. pentru soli, cor și orchestră, de L. von Beethoven. Începutul la 8 ore sėra.

Biletele se edau Marți, în ziua concertului, în sala dela „Musikverein”, dela órele 11—1 a. m.

Prenumerările la locurile din cele două rânduri dintăi, se fac Luni în 26 Iunie a. c. n. dela órele 3—5 d. a. la secretariul Reuniunii, în casina română, strada Bayer Nr. 1. („Albina“)

Ministrul român Dr. *Istrați*, a fost Joi de dimineață la 7, óspe al Sibiului, dimpreună cu 2 ingineri ce-l însoțeau. Venise dela Turnu Roșu, și sara la 10 a plecat spre Predeal.

Emil Zola a spus unui diarist, că va scrie o operă în trei volume, în care va descrie marea dramă cunoscută sub numele „afacerea Dreyfuss.” Va fi sigur o lucrare, care se va trece în proporții nefinchipuite.

Modificări în armată. În cercurile dătătoare de ton ale armatei se ocupă de planul unei atari reforme a trupelor de linie, de vânători și a celor din Bosnia și a batalionelor de rezervă, ca prin reforma, numărul regimentelor să iasă mărit cu 55!

Programa

esamenelor publice la finea anului școlar 1898/9 în seminariul pedagogico-teologic „Andreian” al archidieceșei ortodoxe române transilvane

A). Secțiunea teologică.

În 17 Iunie st. v. înainte de amėdi: Teologia morală, cursul II. cu profesorul Dr. I. Stroia; d. m. Introducerea în teologie, cursul I., prof. Dr. I. Stroia.

În 18 a. m. Pedagogia cursul III. cu profesorul Dr. I. Stroia; p. m. Isagogia cursul I. cu profesorul I. Ghibu.

În 19 a. m. Pastorală și Liturgica cursul III. cu profesorul Dr. R. Roșca; p. m. Cântări bisericești cursul III. cu profesorul D. Cuntan.

În 21 a. m. Dogmatica cursul II. cu profesorul I. Ghibu; p. m. Economia, cursul III. cu profesorul D. Comșa.

În 22. a. m. Didactica cursul II. cu profesorul Dr. I. Stroia.

În 23 a. m. Istoria bisericească cursul I. cu profesorul Dr. I. Stroia; p. m. Dreptul Canonic curs. III. prof. Dr. R. Roșca, Eșegesa și Ermeneutica cursul I. cu prof. I. Ghibu.

În 25 a. m. Psihologia cursul I. cu profesorul Dr. D. P. Barcianu; p. m. Musica vocală, toți elevii, cu profesorul G. Dima.

În 26 a. m. Limba și literatura română cursul I, cu profesorul Dr. D. P. Barcianu; p. m. Omiletica cursul III. cu profesorul I. Ghibu.

În 28. Conferență.

În 29. Serviciul divin și încheierea festivă a anului școlar 1898/9.

În 30. Estradarea Testimoniilor și Absolutoriiilor.

B) Secțiunea pedagogică.

În 17 Iunie st. v. Limba maghiară, cursul I. cu profesorul Dr. R. Roșca; p. m. Istoria universală, Limba maghiară cursul II, cu profesorii I. Ghibu, Dr. R. Roșca.

În 18 a. m. Pedagogia cursul III. cu profesorul Dr. I. Stroia, Limba-română curs. I. prof. Dr. D. P. Barcianu; p. m. Limba-maghiară cursul III și Botanica, curs. II, cu profesorii Dr. R. Roșca și Dr. D. P. Barcianu.

În 19 a. m. Istoria pedagogiei cursul III, și Religigiunea, curs. II, cu profesorii Dr. I. Stroia și I. Ghibu; p. m. Cântări bisericești cursul III, Aritmetica și geometria curs. I, cu profesorii D. Cuntan și I. Ghibu.

În 21 a. m. Limba română cursul III. cu profesorul Dr. D. P. Barcianu; p. m. Economia cursul III, și Religigiunea, curs. I, cu profesorii D. Comșa și I. Ghibu.

În 22 a. m. Didactica cursul II Zoologia curs. I, cu profesorii Dr. I. Stroia și Dr. D. P. Barcianu; p. m. Fisica și Chemia cursul III cu profesorul D. Comșa.

În 23 a. m. Istoria și Constituția patriei cursul I cu profesorul I. Ghibu; p. m. Limba română cursul II. Gimnastica cursul I. II și III, cu profesorii Dr. D. P. Barcianu și Dr. I. Stroia.

În 25 a. m. Religigiunea curs. III. prof. I. Ghibu, Aritmetică și geometria, curs. II., prof. D. Comșa, și Psihologia, curs. I. prof. Dr. D. P. Barcianu; p. m. Musica vocală și instrumentală, toți elevii, cu profesorul G. Dima.

În 26 a. m. Geografie cursul I. cu profesorul D. Comșa; p. m. Mineralogie cursul III Geografie curs. II, cu profesorii Dr. D. P. Barcianu și D. Comșa.

În 28. Conferență.

În 29 a. m. Serviciul divin și încheierea festivă a anului școlar 1898/9.

În 30 Estradarea Testimoniilor și Absolutoriiilor.

Sibiu, din conferența corpului profesoral ținută la 11 Maiu 1899.

Dr. *Remuș Roșca*,
dir. sem.

Convocare.

Adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor gr. or. români din despărțământul Sibiului”, se convócă pentru anul acesta pe *Vineri în 25 Iunie a. c. st. v.* în Sibiu, seminariul „Andreian”, la care p. t. membri se învită cu totă onórea.

Programa:

1). Invocarea Duchului sfânt în biserică din Sibiu-Cetate la 9 óre a. m.

2). Deschiderea ședinței.

3). Apelul nominal.

4). Raportul Comitetului.

5). Pronunțarea adunării generale, dacă dorește a funcționa și mai departe în reuniune, pe lângă conferențele învățătoresci provódate în statutul organic.

6). Reconstituirea despărțământului pe noul period de trei ani: 1899—1902, dacă adunarea generală va dori să funcționeze și mai departe în reuniune.

Sibiu, din ședința comitetului reuniunei despărțământul Sibiului ținută în 11 Iunie v. 1899.

Dr. *Vasilie Bologa*,
pres. desp.

Lazar *Negrilă*,
secr.

Educația sexului frumos.

Disertație cetită la serata literară a societății „Petrul Maior” din Pesta, în 4 Maiu n.

(Urmare.)

— Prietinelor mele.

Cunosc fete, căroră în familie li-s'a dat o creștere adevărat românească, dar înfrând în „Closter” într'atata li-s'a sucit și întunecat conștiința cu învățături bizare-jesuitice, încât reîntórse acasă n'au voit să mai cerceteze nici biserica noastră strămoască, pentru-că după principiile papistașă, acolo nu află mântuire. Aceste școle sunt o adevărată plagă pentru societate.

Apoi e un fenomen, cu care ne întâlnim în toate zilele, că fetele noastre în societate, la petreceri, pe stradă și unde vor conveni mai bucurosi vorbesc ori-ce altă limbă, numai românește nu.

Am învățat dela străini să ne desprețuim limba, și când colo ni-o desprețuim mai rău ca străinii.

Dar să mergem mai departe.

Din elementare fetele trec în civile, unde li-se tortură mintea cu o sumedenie de date și nume din istorie, geografie, chemie, matematică, fizică și așa mai departe, plus orele private din limba franceză, engleză, piano și lucrul de mână. Aceste din urmă le preocupă mai mult, din celelalte își agonisesc unele cunoștințe mai mult sau mai puțin folosite, dar ca să se înzestreze cu cunoștințe de folos pentru chemarea lor ulterioară, — nici poveste!

Cu o astfel de „cultură înaltă“ după șablon, lipsită de fondul adevărat, dar cu mari pretenții, fata ajunge iar în casa părintească. Tata n'are cuvânt, mama e încântată de creșterea și cultura fetei sale, iar fata închipuită, în loc de a se indeletnici cu arta căsniciei, continuă a se perfecționa în ale cultivei — de modă. Și de și se exercită la piano și își eșecută cu o rară dibăcie arii din cei mai vestiți clasici, nu-i cere însă să-și înveselască sufletul cu o melodie națională. În orele libere își caută distracție în lectura romanelor de sensație; cunoște chiar după nume pe unii scriitori din literatura universală, autorii români însă cari se rogă pentru sprigin, n'au intrare. E drept că pe masa din salon se află o ediție de gală chiar a vre-unui scriitor român, dar asta e pentru decor, sau pentru a te desarma a priori, dacă eventual ai avea cutesanța să ții, că nu spriginesce literatura românească. Cu predilecție se ocupă cu jurnalul de modă și-și spune pe din afară o carte de bucate cu toate numirile tortadelor, iar când ar fi la adevărat, nu-și știe face o mămăligă. Și după toate acestea, când timpul devine monoton, pleacă la vizită. Să mă iertați, dar trebuie să vă prezint prin indiscreție o astfel de vizită, pentru-că ea este oglinda în care se reflectă atât de fidel, cele-ce am ținut până acum.

Scosă ca din cutie, domn, respective d-șora, pleacă la vizită. A ajuns... ușa se deschide...

— „Bon-jour“ și apoi urmăză o banalitate de bon-ton: „Ah d-nă, respective d-șoră, ce bine îmi pare, poftesce, mă rog, întra, ocupă loc, vai m'ai găsit în derangé“

Urmăză — altă banalitate:

— „De mult nu te-am văzut, dar „cauți afară“ (pe ferăstră? Aut.) de minune; te-ai îngăsat etc.

O variantă — în banalități: „Dar ce face cutare și cutare?“ Și apoi

„N'ai auzit, că se însoră, că se duce, că vine, că bea, că jocă cărți, că trăiesce rău cu soția, că se desparte, că cutare a ținut așa, iar cutare i-a răspuns așa, el sau ea s'a măniat, s'a bucurat, apoi s'a întemplat, și așa mai departe până-ce s'a isprăvit interesantul obiect de conversație cu mai multe păreri de ha, ha, și hi, hi, hi, iar visita de rigore și atât de indispensabilă s'a finit. Toate banalitățile acestea se poartă de regulă în jargon străin, așa spre exemplu:

— „Am făcut fetei mele un Über-raschung de Geburstagului ei“.

— „Oberlieutenantul cutare e un om foarte liebenswürdig“!

— „Mie nu-mi plac Dichterii români“!

— „Am fost la un Kränzchen și la două Liedertafel-uri românești“!

În sfârșit: „Adio“! Au revoir!

Și astfel acesta întocmire socială de convenție, dar menită a lega cunoștințe nouă, a întemeia raporturi de prietinie, a da prilej pentru discutarea de lucruri serioase, pentru punerea la cale de trebi folosite pentru societate, sub influința cultivei de șablon, nu este alt ceva decât timp pierdut, prilej sau mai bine ținut rezervor pentru toate criticile pasionate, pentru întreg legionul nimicurilor de rënd, cari însă aproape tot-deauna au influență sdruncinătoare pentru societatea respectivă. 1)

(Va urma).

1) A. C. Popovici: Forme și fond în cultură.

Damasturi de mătase

75 cr.

până la fl. 14.65 de metru — precum și „mătase Henneberg“ neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — în cele mai moderne țesături, colori și desinuri.

Particularilor, liberă de vamă și porto în casă. Mostre cu întorcerea poștei.

Fabricile de mătase G. Henneberg (lîf. de curte ces. și reg. Zürich. [19] 5

[89] 1—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese, aprobate de Preaveneratul Consistor archidiececesan dto 26 Septembrie 1898 Nr. 7354 Epitr., se va da în întreprindere *zidirea unui edificiu școlar* în comuna *Călnic*, protopresbiteratul Sebeșului, pe calea licitațiunei publice minuende, ce se va ține în ziua de S. Ilie, 20 Iuliu (1 August) a. c. la 2 ore d. a. în școla cea veche din Călnic.

Prețul de strigare este 4014 fl. 97 cr.

Licitanții au a depune vadiu 10% dela prețul de strigare.

Lângă prețul ce se va acorda, comuna va mai da materialul specificat în preliminarul de spese.

Comitetul parochial își rezervă dreptul a da lucrarea căruia va voi dintre licitanți.

Oferte timbrate și provădute cu vadiul în regulă, se primesc până la începerea licitațiunei.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea ori-când la comitetul parochial.

Călnic, 31 Maiu 1899.

Ioachim Cărpeneșan, Vas. Rehovean, preș. notar.

Vidi:

Sergiu Medean, protopresbiter.

Nr. 558/1899

[91] 1—2

Publicațiune

Duminecă în 2 Iulie 1899 la 3 ore p. m. se va da în arëndă dreptul de pășunat pentru 1000 oi, pe hotarul *Tălmaciului* pentru tōmna 1899 și primăvara 1900, în cancelaria comunală din Tălmaciu.

Condițiunile mai de aproape se pot vedea în cancelaria comunală din Tălmaciu.

Tălmaciu, în 22 Iunie 1899.

Oficiul comunal.

Casa

din Tălmaciu (Nagy-Talmács), drumul țerei Nr. 80, constatătoare din 3 odăi, 1 bucătărie, 3 pivnițe, 1 grajd mare și 1 grădină frumoasă, se vinde *imediat din mână liberă*.

[90] 1—3

Ioan Gross.

Anunț.

Am onore a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de croitorie (strada Măcelarilor Nr 45. casele tipografiei Archidiececane) se efectuează tot felul de

vestminte bărbătești,

precum și

reverendi,

reparaturi, și tot felul de **ornate bisericesci,** precum

Stichare, Epatrafire, Felone, Măneacări, Brăuri, aere și prapori

în timpul cel mai scurt și după cerințele ritului nostru ortodox cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că onoratul public mă va onora cu prețuitele-i comande, mă recomand binevoitoriului sprigin

Zaharie Voileanu

măestru croitor.

NB. la cerere espedez mostre franco și gratis.

[68] 6—9

„Concordia“

Societate comercială pe acții — Sibiu,

pune în vânzare

un vin escelent

garantat curat, cu prețul de

40 cr. litrul!!

Se potrivește admirabil cu ape minerale.

[86] 3—12

Julius Erös,

SIBIU,
Strada Cîsnădiei 3.

Ochelari
Zvickeri
Ochelari cu
linți
convexe
de ori-ce soi
în
Nickel
Argint
și
Aur etc.

Termometre
Barometre
Compase

Lornete
de
teatru
Ochianuri
de
câmp
etc. etc.

Tot aci cel mai mare deposit
Sibian de

Orológe, obiecte de aur și argint

precum și utensilii bisericesti.

[71] 7—10